

COMITÈ CATALÀ D'AJUT HUMANITARI D'EMERGÈNCIA

Data: 14 de gener de 2010

Horari: de 16.00 a 17.30

Lloc: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. Via Laietana, 14, 1a planta.

Assistents:

- 1 Sr. Andreu Felip, Director de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), com a Vicepresident primer del CCAHE i actuant com a President en funcions del CCAHE
- 2 Sr. Ignasi Calbó, Cap de l'Àrea d'Acció Humanitària de l'ACCD, com a secretari del CCAHE
- 3 Honorable Sr. Álvaro Choi, Vicecònsol d'Haití
- 4 Sra. Tona Lizana, Vocal del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya
- 5 Sr. Javier Castillo, Coordinador de la missió d'emergència a Haití per part del SEM
- 6 Sra. Núria Torres, Cap de Relacions Institucionals del SEM
- 7 Sr. Josep Ramon Mora, Vocal del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya
- 8 Sr. Rafael Ochoa, Subdirector General d'Operacions en Protecció Civil
- 9 Sr. Manel Vila, Vocal de l'Ajuntament de Barcelona
- 10 Sr. Bernat Moreno, Vocal del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD)
- 11 Sra. Victòria Planas, Responsable de l'Àrea de Centreamèrica, Mèxic i Carib del FCCD
- 12 Sr. Francesc Mateu, Vocal de la Federació Catalana d'ONGD
- 13 Sra. Sara Pizzocaró, Vocal d'Intermón Oxfam Catalunya (IO)
- 14 Sr. Ramon Jané, Vocal de Creu Roja a Catalunya
- 15 Sr. Carles Ibáñez, Vocal de Farmacèutics Mundi
- 16 Sra. Maria Mur, Responsable de Cooperació d'UNICEF-Comitè de Catalunya
- 17 Sr. Toni Luna, Delegat per Catalunya, Aragó, Canàries i Balears de Metges sense Fronteres (MSF)
- 18 Sr. Marta Macías, Delegada d'Ajuda en Acció a Catalunya
- 19 Sr. Jordi Garrell, Coordinador de projectes de l'Associació Catalana per la Pau (ACP)
- 20 Sra. Natàlia Anguera, Delegada a Catalunya d'Acció contra el Hambre
- 21 Sra. Mª Antonia Blasco, Representant de Diyité
- 22 Sr. Enric Faus, Director de l'Àmbit de Cooperació al Desenvolupament de l'ACCD
- 23 Sra. Mònica Tineo, Tècnica de l'Àrea d'Acció Humanitària de l'ACCD
- 24 Sra. Natàlia Martí, Administrativa de l'Àrea d'Acció Humanitària de l'ACCD

Disculpen l'assistència: Sr. David Minoves, Director General de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària, com a President del Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència (CCAHE), Sr. Josep Ribera, com a Vicepresident segon del CCAHE, Sr. Francisco Rey, com a Expert del CCAHE, la Federació Catalana d'ONGs pels Drets Humans i la Comissió de Coordinació amb els Ens Locals.

ORDRE DEL DIA PREVIST

I. Anàlisi de la situació a Haití com a resultat del terratrèmol del passat dia 12 de gener i valoració de les propostes d'actuació envers aquesta crisi per part de la Generalitat, l'ACCD i les entitats.

II. Precs i preguntes.

I. Introducció i resum de la situació a Haití.

El Sr. Ignasi Calbó dona la benvinguda als participants i a continuació fa un breu resum de l'evolució de la situació a Haití: el passat 12 de gener hi va haver un terratrèmol de 7.2 a l'escala de Richter a uns 15 km de l'oest de la capital del país, Port au Prince. No hi ha encara dades confirmades de víctimes mortals però les persones afectades són uns 3 milions de persones. Les infraestructures, vivendes, hospitals, ... de la ciutat han quedat greument afectats. Les comunicacions segueixen suspeses, només es pot contactar amb el país via satèl·lit. Les prioritats immediates segons OCHA (Oficina de les Nacions Unides per a la Coordinació dels Afers Humanitaris) per atendre a la població són: rescat de les víctimes, serveis mèdics i medicaments, accés a l'aigua potable i sanejament, aixopluc d'emergència, aliments, logística i telecomunicacions.

En quant a la resposta de la Comunitat Internacional, Nacions Unides ha alliberat 10 milions de dòlars del Fons Central de Resposta d'Emergències i està preparant el Flash Appeal que es publicarà en els propers dies. La Unió Europea ha posat a disposició 3 milions d'euros i l'AECID ha destinat, de moment, 3 milions d'euros en ajut humanitari i ha enviat 5 avions (des de Panamà i des de Madrid) amb material d'emergència.

El Sr. Andreu Felip presenta les dades del context del país: Haití és el país més pobre d'Amèrica i del món en general, ocupant el lloc 146 (de 177) de l'informe sobre Desenvolupament Humà de les Nacions Unides. El terratrèmol d'aquesta setmana ha estat el més greu patit pel país en els últims 200 anys i s'afegeix a la greu situació d'empobriment i vulnerabilitat que ja patia Haití amb anterioritat, i encara més després del pas de diferents huracans durant el mes de setembre de 2008. És important conscienciar a la ciutadania que cal actuar en aquest espai d'emergència però cal fer-ho també en activitats més a llarg termini i en tasques de cooperació al desenvolupament per a reduir la vulnerabilitat de la població davant possibles catàstrofes de manera que les conseqüències no arribin a nivells de devastació com els que ens trobem avui a Haití.

II. Intercanvi d'informació.

A continuació, es dona la paraula als diferents assistents a la sessió.

El Sr. Álvaro Choi agraeix la invitació rebuda per a participar en la sessió extraordinària del CCAHE i informa que les dades que tenen les han rebut a través de les agències. La comunicació amb el país està tallada i només es pot fer mitjançant satèl·lit. Les xifres de víctimes mortals són encara prematures però confirma la xifra de persones afectades, uns 3 milions. Destaca la greu vulnerabilitat de la població haitiana ja que aquesta ja va patir el pas de diferents huracans el setembre de 2008.

Els principals problemes ara són dos: per una banda, fer arribar l'ajut humanitari al país i per l'altra, distribuir aquest ajut ja que les infraestructures estan molt malmeses. La coordinació és molt important però cal fer-la des d'aquí ja que allà és molt difícil per la falta de mitjans de comunicació. També informa que el Consolat a posat a disposició un compte corrent.

El Sr. Josep Ramon Mora explica que dimecres 13 van rebre un fax del Ministeri de l'Interior demanant quina és la disponibilitat de recursos (materials i humans) per a fer rescats i donar assistència sanitària, per a agrupar-los i coordinar-los a la sala de coordinació operativa de Madrid. La Direcció General de Protecció Civil de la Generalitat va remetre el fax als diferents cossos i institucions. D'entre els recursos posats a disposició, destacar 3 equips dels bombers de la Generalitat, 1 equip del SEM i altres de l'Ajuntament de Barcelona. Des de la coordinació operativa

de Madrid de moment estan prioritzant l'ajut sanitari i per tant la mobilització dels equips de bombers i de rescat els deixen per a més endavant.

La Sra. Tona Lizana confirma que el material posat a disposició ja ha sortit cap a Haití i que l'equip humà (amb metges, infermeres i tècnics sanitaris) sortirà aquesta tarda des de Torrejón de Ardoz. El SEM està preparant un equip de relleu per enviar-lo quan calgui.

El Sr. Francesc Mateu (de la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament) explica breument les tasques de la FCONGD en aquests moments entre les que destaca l'emissió d'un comunicat donant a conèixer els comptes corrents de les entitats membres que estan actuant.

La Sra. Sara Pizzocaro explica que Intermón Oxfam (IO) intervindrà en l'àmbit d'aigua i sanejament. EL primer equip sortirà avui cap a la República Dominicana per intervenir en dues bases: la primera a Port au Prince amb tres objectius (reforçar l'equip d'IO allà, col·laborar en l'avaluació d'Oxfam amb un equip tècnic logístic i realitzar una avaluació de la seguretat a la zona) i la segona a República Dominicana, també amb tres objectius (obrir un corredor humanitari per facilitar l'accés dels equips d'Oxfam a Haití, coordinar l'equipament que vagi arribant a República Dominicana i explorar les necessitats humanitàries a la frontera). IO també ha enviat diferent material d'aigua i sanejament i d'aixopluc (plastic sheeting) amb un avió de l'AECID que ha sortit des de Panamà, per atendre a unes 20.000 persones; estan preparant un altre enviament des de Madrid. IO preveu que aquesta intervenció tingui un cost aproximat d'un milió d'euros.

El Sr. Carles Ibáñez fa un resum de la intervenció de Farmacèutics Mundi: des de l'àrea logística humanitària han coordinat l'enviament de material mèdic (mitjançant diferents tipus de kits) a través de l'avió de l'AECID d'aquesta tarda; mitjançant el conveni d'acció humanitària amb l'ACCD s'ha finançat l'enviament d'un kit pediàtric i d'un kit IEHK'06 per valor de 5.000€. Per altra banda, des de l'àrea de projectes estan contactant amb les contraparts locals per rebre informacions actualitzades i preparar una actuació de postemergència.

La Sra. Marta Macías explica que Action Aid ha fet ja una crida internacional per respondre a l'emergència i que tres persones de suport ja han estat enviades cap a Haití. Action Aid està intervenint a Jacmel i a Port au Prince. Estan preparant un projecte d'emergència per atendre a unes 20.000 persones amb medicaments, menjar, material d'aigua i sanejament i amb operacions de rescat. Preveuen que el cost d'aquesta intervenció serà d'uns 900.000€.

El Sr. Toni Luna explica que Metges Sense Fronteres (MSF) ja estava treballant al país abans del terratrèmol en tres hospitals, dos dels quals han quedat completament destrossats i inutilitzats. Els equips de MSF sobre el terreny estan ara buscant altres infraestructures mèdiques per continuar treballant; de moment ho estan fent en tendes de campanya. Pel que fa a l'enviament de material, ja han arribat unes 40 tones a Haití i estan en camí un hospital de campanya i dos quiròfans. També estan enviant un equip humà d'uns cent expatriats, de diferents especialitats. MSF preveu que la seva intervenció per atendre l'emergència sigui llarga amb un cost d'entre 18 i 25 milions d'euros. Cal anar amb compte amb la recaptació de diners per part de les ONGs per a que la resposta a l'emergència d'Haití no es converteixi en un "tsunami" i calgui parar la recaptació de diners.

La Sra. Maria Mur explica que UNICEF està treballant a Port au Prince i Jacmel en diferents àmbits (aigua i sanejament, aliments terapèutics, suport i protecció als infants separats de les seves famílies), a Jacmel un 20% de les infraestructures estan afectades, hi ha població refugiada a l'aeroport de la capital i tot i que la seu d'UNICEF al país ha quedat molt malmesa, el personal està bé.

La Sra. Mª Antònia Blasco explica que els nens que viuen a l'orfenat que Diyité té a Port au Prince estan tots bé però que els diferents hospitals de la capital estan molt malmesos. Demà enviaran a la zona dos metges haitians, un laboratori i diferent material sanitari.

El Sr. Manel Vila diu que l'Ajuntament de Barcelona ha posat en marxa els diferents mecanismes previstos per aquestes situacions; s'han posat a disposició dels consolats d'Haití i de la República Dominicana, han alliberat fons d'emergències (per exemple, han contribuït al finançament de l'enviament d'alguns kits de Farmacèutics Mundi) i han respost a la demanda del Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT) posant a la seva disposició un equip de bombers. L'Ajuntament de Barcelona no obrirà cap compte corrent per recollir diners però han difós, a través de la seva web, la petició del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD); i s'han posat a disposició de les ONGs pel que aquestes puguin necessitar. Encara no han pogut contactar amb l'Ajuntament de Port au Prince.

El Sr. Bernat Moreno explica que el FCCD té projectes a Haití des de fa 7 o 8 anys amb diferents contraparts locals. Arran del terratrèmol, han obert un projecte d'emergència (2165) per tal que els diferents ajuntaments catalans facin aportacions. El FCCD s'ofereix per a treballar sobretot en la postemergència i la reconstrucció, especialment al departament de Nippes. La Sra. Victòria Plana diu que el mandat del FCCD no és d'emergència sinó de reconstrucció i cal que s'actui amb molta cura per no deslegitimitzar les autoritats locals.

El Sr. Jordi Garrell explica que l'Associació Catalana per la Pau (ACP) està treballant a Haití des de fa 5 anys en projectes productius. Encara no han pogut contactar amb les contraparts locals. L'ACP planificarà el seu treball al país mitjançant projectes de reconstrucció i amb propostes de prevenció de riscos.

El Sr. Ramon Jané explica que el soci local és la Creu Roja haitiana; la Federació Internacional de la Creu Roja (FICR) ha fet una crida internacional; la Creu Roja espanyola ha enviat ja delegats a Haití per reforçar la delegació permanent que tenen allà – demà enviaran una ERU (Unitat de Resposta davant Emergències) d'aigua i sanejament i una altra de telecomunicacions des de Madrid; la Creu Roja a Catalunya, i mitjançant el conveni d'acció humanitària signat amb l'ACCD, s'enviarà diferent material d'alberg i refugi (unes 12 tones) que sortirà des de l'aeroport del Prat.

La Sra. Natàlia Anguera explica que Acció Contra la Fam (ACF) França ja estava treballant a Haití abans del terratrèmol i tota la seva infraestructura a la capital ha quedat destruïda. Disposaven d'un material d'aigua i sanejament a Gonaïves (Departament d'Artibonite) que ja han utilitzat; a més, han enviat diferent material d'aigua i sanejament, seguretat alimentària i nutrició des de França. Igualment, han enviat material d'aigua i sanejament des de Panamà i demà sortirà un equip del pool d'emergència d'ACF Espanya que muntarà una base logística a la República Dominicana i els experts en aigua i sanejament i nutrició aniran a Haití a donar suport a l'equip que està allà; aquest equip del pool d'emergència farà una avaluació ràpida de les necessitats i capacitats i a partir de les conclusions, ACF Espanya decidirà si pot contribuir a donar resposta a l'emergència.

III. Propostes d'actuacions.

El Sr. Andreu Felip resumeix les actuacions que s'han fet des de l'ACCD: per una banda s'han activat els convenis d'acció humanitària amb Creu Roja a Catalunya (enviament de material d'aixopluc des de Barcelona per un valor aproximat de 200.000€) i Farmacèutics Mundi (enviament d'un kit pediàtric i un kit IEHK'06 per un valor aproximat de 5.000€). Per altra banda, l'ACCD ha posat a disposició de

les entitats d'acció humanitària fins a un màxim de 300.000€ del fons d'emergència que complementen els recursos que es poden activar a través dels convenis d'acció humanitària signats el 2009.

IV. Precs i preguntes.

La Sra. Tona Lizana demana quin tipus de coordinació s'està fent a nivell estatal. El Sr. Andreu Felip confirma que aquesta coordinació s'està fent des de l'oficina d'acció humanitària de l'AECID i que ell està en contacte amb la directors de l'AECID, les dues agències avui convocàvem els respectius òrgans de coordinació d'emergències i compartiran les decisions que s'hi prenguin.

El Sr. Enric Faus explica que a l'ACCD s'han rebut diferents trucades demanant informacions diverses; des de l'ICAA (Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció) demanen si se'ls hi pot facilitar algun contacte per saber com es troben 4 infants en procés d'adopció per famílies catalanes. Per altra banda, el Sr. Enric Faus explica que durant l'última comunicació amb l'AECID, aquesta ha informat que l'enviament d'equipaments de rescat ha quedat aturat de moment per ordenar els enviaments en curs; a més, hi ha problemes de subministrament de combustible pels avions tant a Haití com a la República Dominicana.

El Sr. Toni Luna demana que s'aprofiti aquesta situació d'emergència per fer pedagogia a la ciutadania: la tragèdia actual és enorme però el drama ja hi era abans en aquest país i hi ha situacions molt greus i complicades en molts altres països del món de les que no se'n parla. Cal explicar-ho bé a la ciutadania i analitzar-ho també nosaltres, els actors humanitaris, per a fer-ne una reflexió.

El Sr. Andreu Felip està completament d'acord amb la importància de fer aquesta reflexió. Per altra banda, emplaça als diferents actors humanitaris a coordinar les diferents activitats de reconstrucció. En aquest sentit, quan sigui oportú, hi haurà una nova sessió del CCAHE per planificar la fase de reconstrucció.

Es dona per finalitzada la sessió.

Vist i plau

Ignasi Calbó
Secretari
President del CCAHE en funcions

Andreu Felip
Vicepresident primer del CCAHE